

අ.පො.ස. උසස් පෙළ
 13 ශ්‍රේණිය
භූගෝල විද්‍යාව II
 පැය තුනයි

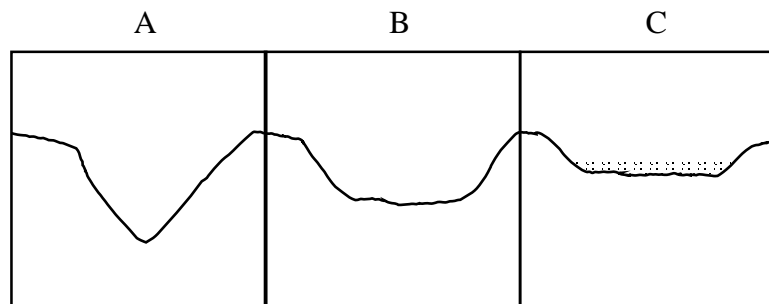

උපදෙස් :

- ❖ එක් කොටසකින් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක්වත් තෝරාගෙන, ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස - භෞතික භූගෝල විද්‍යාව

- පහත දැක්වෙන්නේ ලෝකයේ ප්‍රධාන යමහල් කීපයකි. ඒවා අයත්වන යමහල් කලාප පිළිවෙලින් දක්වන්න.
 A - විසූවියස්   B - කිලිමන්ජාරො   C - පිනාටු බෝ   D - හෙක්ලා   (ලකුණු 04 යි)
  - ආක්‍රාන්ත යමහල් භූ රූප හතරක් නම් කරන්න.   (ලකුණු 02 යි)
  - නිශ්ක්‍රාන්ත යමහල් ක්‍රියාවලිය නිසා නිර්මාණය වන භූ රූප හතරක් උචිත රූප සටහන් ආශ්‍රයෙන් පැහැදිලි කරන්න.   (ලකුණු 08 යි)
  - යමහල් ක්‍රියාකාරීත්වය භෞතික පරිසරයට බලපාන ආකාරය කරුණු තුනක් ආශ්‍රයෙන් විස්තර කරන්න.   (ලකුණු 06 යි)
- ගංගාවක දික් පැතිකඩෙහි අවස්ථා තුනක් පහත රූප සටහනෙහි A,B,C ලෙස දක්වා ඇත. ඒවා හඳුනාගෙන පිළිවෙලින් නම් කරන්න.   (ලකුණු 03 යි)

- ගංගාවක් තම භාරය පරිවහනය කරන ආකාරය විස්තර කරන්න.   (ලකුණු 04 යි)
  - ගංගාවක යෞවන ලක්ෂණ හතරක් සඳහන් කරන්න.   (ලකුණු 04 යි)
  - ගංගාවක් වෘද්ධ අවස්ථාවේ දී නිර්මාණය කරන භූ රූප තුනක් රූප සටහන් ආධාර කර ගනිමින් පැහැදිලි කරන්න.   (ලකුණු 09 යි)
- වනාන්තර ගණයට වැටෙන බියෝම වර්ග තුනක් නම් කරන්න.   (ලකුණු 03 යි)
    - ඉහත (i) හි නම් කළ එක් බියෝම වර්ගයක් තෝරාගෙන එම බියෝම වර්ගයෙහි
      - දේශ ගුණය
      - වෘක්ෂලතා ස්වභාවය   පිළිබඳව විස්තර කරන්න.   (ලකුණු 06 යි)
    - ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් බිම් වල ප්‍රයෝජන තුනක් පැහැදිලි කරන්න.   (ලකුණු 06 යි)
    - මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර පද්ධතිවලට අහිතකර ලෙස බලපාන ආකාරය විස්තර කරන්න.   (ලකුණු 05 යි)

- 04. (i) උපද්‍රව වර්ග කළ හැකි ක්ෂේත්‍ර මොනවා ද? (ලකුණු 03 යි)
- (ii) ස්වාභාවික සංසිද්ධියක් වන සුනාමි උපද්‍රවය ආපදාවක් බවට පත්වීමට බලපාන හේතු තුනක් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iii) නායයාමි සිදුවීමට හේතුවන මානව ක්‍රියාකාරකම් තුනක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) ආපදා කළමනාකරණ වක්‍රය ආශ්‍රයෙන් නායයාමි අවස්ථාවන්හි දී අපදාව අවම කර ගැනීම සඳහා කටයුතු කරන ආකාරයට විස්තර කරන්න. (ලකුණු 05 යි)

II කොටස - මානුෂ භූගෝල විද්‍යාව

- 05. (i) නාගරීකරණය යන්නෙන් අදහස් කරනුයේ කුමක් ද? (ලකුණු 02 යි)

වගුව 1 කලාප අනුව ලෝක නාගරීකරණ ප්‍රතිශතය හා නාගරික ශීඝ්‍රතාව 1950 - 2025

කලාපය	නාගරීකරණ ප්‍රතිශතය						නාගරීකරණ ශීඝ්‍රතාව				
	1950	1970	1990	2014	2030	2050	1950 1970	1970 1990	1990 2014	2014 2030	2030 2050
ලෝකය	29.6	36.6	42.9	53.6	60.0	66.4	1.07	0.80	0.92	0.71	0.50
අප්‍රිකාව	14.0	22.6	31.3	40.0	47.1	55.9	2.38	1.63	1.03	1.02	0.86
ආසියාව	17.5	23.7	32.3	47.5	56.3	64.2	1.15	1.54	1.62	1.06	0.65
යුරෝපය	51.5	63.0	70.0	73.4	77.0	82.0	1.00	0.52	0.20	0.30	0.31
ලතින් ඇමෙරිකා හා කැරිබියන් කලාපය	41.3	57.1	70.5	79.5	83.0	86.2	1.62	1.06	0.50	0.27	0.19
උතුරු ඇමරිකාව	63.9	73.8	75.4	81.5	84.2	87.4	0.72	0.11	0.32	0.21	0.19
ඕශ්‍රේෂියාව	62.4	71.3	70.3	70.8	71.3	73.5	0.67	-0.05	0.01	0.05	0.15

මූලාශ්‍රය : World urbanization prospects (2014)

- (ii) ඉහත අංක 1 වගුවට අනුව එක් එක් කලාපයේ නාගරීකරණයේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ 4ක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
  - (iii) ලෝක නාගරීකරණයේ ප්‍රවණතා මොනවාදැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
  - (iv) සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල නාගරීකරණය ආශ්‍රිතව පවතින ගැටළු නිදසුන් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 08 යි)
- 06. (i) හරික විප්ලවය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද? (ලකුණු 02 යි)
  - (ii) කෘෂිකර්මය ආශ්‍රිත කටයුතුවලදී නවීන තාක්ෂණික ශිල්ප ක්‍රම යොදා ගන්නා අවස්ථා තුනක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
  - (iii) ඓතිහාසික කෘෂිකර්මයේ සමාජ, ආර්ථික හා පාරිසරික ප්‍රතිලාභ එක බැගින් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
  - (iv) ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මය මුහුණ දෙන අභියෝග තුනක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

07. (i) පහත දී ඇති ශ්‍රී ලංකා ආකෘති සිතියමෙහි
A B C ලෙස ලකුණු කර ඇති ප්‍රධාන
සංචාරක කලාප නිවැරදිව නම් කරන්න.

(ලකුණු 03 යි)

- (ii) පහත ක්ෂේත්‍ර යටතේ සංචාරක කර්මාන්තයේ බලපෑම පැහැදිලි කරන්න.
- ආර්ථික
  - සමාජ හා සංස්කෘතික
  - පාරිසරික
- (ලකුණු 06 යි)
- (iii) ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනයට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග තුනක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) සංචාරක කර්මාන්තයේ අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග දෙකක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
08. (i) කලාපීය සංවිධානයක් යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද? (ලකුණු 02 යි)
- (ii) දකුණු ආසියාතික කලාපීය සහයෝගීතා සංවිධානයේ (SAARC) ආරම්භක සාමාජික රටවල් හයක් (6) නම් කරන්න. (ලකුණු 03 යි)
- (iii) සාර්ක් සංවිධානයේ අරමුණු හා කාර්යභාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 08 යි)
- (iv) සාර්ක් සංවිධානයේ සාමාජිකයෙකු ලෙස ශ්‍රී ලංකාවට ලැබෙන වාසි සහ අවාසි තුන බැගින් දක්වා ඉන් එක් වාසියක් සහ අවාසියක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 07 යි)